

چهارشنبه 10 تیر 1394 - 1436 - 1 جولای 2015

مرگ «سلطان مسعود میرزا» معروف به «ظلُ السلطان» حاکم ظالم اصفهان ...

* 10 تیر در گذر تاریخ

* مرگ «سلطان مسعود میرزا» معروف به «ظلُ السلطان» حاکم ظالم اصفهان (1297 ش) اشاره:

سلطان مسعود میرزا، فرزند ارشد ناصرالدین شاه قاجار در حدود سال 1228 ش به دنیا آمد. وی سه سال از مظفرالدین شاه بزرگ‌تر بود ولی چون مادرش از خاندان قاجاریه نبود، به ولایتعهدی منصوب نگشت. مسعود میرزا در ابتدا با لقب یمین الدوله، حکومت مازندران و استرآباد و سپس فارس و اصفهان را به عهده گرفت تا این که لقب ظلُ السلطان یعنی سایه پادشاه را اخذ کرد. در زمان حکومتش بر فارس، به خاطر ظلم فراوان، عزل شد ولی مدتی بعد به اصفهان رفت و تا 34 سال بعد با ستم حکمرانی نمود. ظل السلطان قشون مجهز و منظمی پدید آورد و با باج‌گیری و اخذ مالیات‌های سنگین از رعیت، ثروتی افسانه‌ای گرد آورد که به اعتراف خودش، برای ده نسل پس از او کافی بود. وی، اموال مردم را با زور و قهر، غصب و تصرف می‌کرد و شورش‌ها را با سنگدلی سرکوب می‌نمود. در حدود سال 1259 ش که به اوج قدرت رسیده بود، به پشتوانه ارتش محلی خود، اوامر حکومت مرکزی را نادیده می‌انگاشت و در سال 1261 به ناصرالدین شاه پیشنهاد کرد که حاضر است در ازای دریافت مقام ولایتعهدی، مبلغ هنگفتی پیشکش نماید. وی اندکی بعد به فکر تصاحب سلطنت افتاد و تا پایان عمر در صدد یافتن آن بود. هرچند که هیچ‌گاه به این آرزوی خویش نرسید. ظل السلطان افزون بر بیست و یک هزار سرباز در اختیار داشت و اصرار می‌کرد تا وزارت جنگ به او واگذار شود. وقتی که خبر مظالم او به گوش ناصرالدین رسید، شاه قاجار در صدد سفر به اصفهان و بررسی اوضاع آنجا برآمد. در این هنگام ظل السلطان بیمناک به تهران آمد و به شاه و درباریان هدایای نفیس تقدیم نمود. با این همه، شاه پس از مدت کوتاهی، با صدور فرمانی، او را از سراسر قلمرو حکومتی غیر از اصفهان برکنار نمود. او در تمام دوران سلطنت مظفرالدین شاه نیز حاکم اصفهان بود و با مشروطه‌خواهان به شدت برخورد می‌کرد. از دیگر کارهای جنون‌آمیز او، تخریب آثار و ابنیه‌های با ارزش دوران صفوی در اصفهان بود تا شاه به این شهر توجهی نداشته باشد و او مطلق العنان آن دیار گردد. مسعود میرزا در اواخر عمر مدتی را در اروپا گذراند تا این که پس از دچار شدن به اختلال حواس، در دهم تیر ماه 1297 ش برابر با 22 رمضان 1336 ق در حدود هفتاد سالگی به کام مرگ افتاد.

* ورود انواع پارچه نخی و الیاف مصنوعی آزاد شد (1354 ش)

* نام سناتورها و نمایندگان دوره بیست و چهارم مجلس شورای ملی از تهران اعلام شد (1354 ش)

* رحلت عالم ربانی سید العلماء و المجتهدین آیت الله «سید حسن

موسوی بجنوردی» (1354ش)

اشاره:

سید العلماء و المجتهدین آیت الله میرزا حسن موسوی بجنوردی معروف به سیدآقا بزرگ در سال 1274 ش (1315 ق) در یکی از روستاهای توابع بجنورد در استان خراسان به دنیا آمد و همان جا نشو و نما یافت. وی سپس به مشهد رفت و علوم عقلی و نقلی را نزد استادانی همچون شیخ آقا بزرگ حکیم، میرزا محمد آیت‌الله‌زاده خراسانی و ادیب نیشابوری اول فراگرفت. پس از آن در 27 سالگی برای استفاده از حوزه علمی نجف رهسپار عراق شد و در محضر عالمان بزرگی همچون سید ابوالحسن اصفهانی، میرزای نائینی و آقا ضیاءالدین عراقی به تکمیل تحصیلات پرداخت. سید آقا بزرگ با حافظه شگرف و احاطه گسترده‌ای که بر ادبیات فارسی و عربی، حکمت، کلام، تفسیر، حدیث، فقه و اصول و اغلب رشته‌های معارف اسلامی و فلسفه آن داشت، به زودی به عنوان یکی از برجسته‌ترین مدرسان و مجتهدان حوزه نجف، مشهور گشت، چنان که پس از درگذشت آیت الله بروجردی در سال 1340 ش، مرجعیت عامه او برای شیعیان جهان مسلم شد؛ ولی چون فیلسوفی آزاد و فقهی آزاداندیش بود، خود را از مرجعیت کنار کشید و با فروتنی و آزادگی خاص خود، به تحقیق، تألیف و تدریس گرایید. آیت الله بجنوردی برای آموزش اجتهاد، روش جدیدی ایجاد کرد که بر پایه آن، یک قاعده فقهی را مطرح می‌نمود و پس از شرح مستندات و تاریخچه شکل‌گیری آن قاعده، آن را با مصادیق خارجی تطبیق می‌داد. این روش در آموزش و پیشرفت فضلاء بسیار مؤثر بوده است. ایشان این روش را در کتاب القواعد الفقهیه در هفت جلد نگاشت که مهم‌ترین و مفصل‌ترین کتابی است که در قواعد فقهی شیعه نوشته شده است. آیت الله بجنوردی در نجف حوزه درسی پر رونقی داشت و با مراکز علمی جهان اسلام از قبیل جامع الأزهر مصر نیز در ارتباط بود. از وی آثار دیگری بر جای مانده که قولثافی الحکمة، یکی از بهترین شرح‌ها بر اسفار ملاحدا، منتهی الاصول، حاشیه بر عروة الوثقی و ذخیره المعاد از آن جمله‌اند. سرانجام این فقیه برجسته و عالم بزرگ در دهم تیرماه 1354 شمسی برابر با بیستم جمادی الثانی 1395 ق در هشتاد سالگی در نجف بدرود حیات گفت و در جوار آرامگاه استادش، سید ابوالحسن اصفهانی به خاک سپرده شد.

* روز صنعت و معدن

* 14 رمضان در گذر تاریخ

* به شهادت رسیدن «مختار بن ابوعبیده ثقفی» رهبر قیام خونخواهی امام حسین(ع) (67 ق)

اشاره:

مختار بن ابوعبیده ثقفی پس از هلاکت معاویه بن ابی‌سفیان، از جمله رهبران انقلابی کوفه بود که از امام حسین(ع) و نماینده‌اش حضرت مسلم بن عقیل(ع) حمایت نمود و در نتیجه، از سوی عبیدالله بن زیاد عامل یزید در کوفه، دستگیر و زندانی شد.

مختار در ایام قیام امام حسین(ع) هم‌چنان در زندان عبیدالله بن زیاد به سر می‌برد تا این که به وساطت شوهر خواهرش، عبدالله بن عمر در نزد یزید بن معاویه، از زندان آزاد گردید. پس از مرگ یزید، جهت خون خواهی امام حسین(ع) در کوفه قیام نمود و جمع کثیری به او پیوسته و تمام قاتلان امام حسین(ع) و عناصر اصلی ضد امام حسین(ع) و اهل بیت را دستگیر و به مکافات اعمالشان رساند.

مختار ثقفی پس از 18 ماه حکومت در کوفه و نواحی آن، در چهاردهم رمضان سال 67 قمری در برابر لشکریان عبدالله بن زبیر به فرماندهی مصعب بن زبیر، متحمل شکست گشته و در این نبرد به قتل رسید.

* درگذشت «ابن مغالزی» محدث و فقیه مسلمان (542 ق)

اشاره:

ابن مغزلی در سال 457 ق متولد شد و دوران تحصیلش در عراق، در محضر علما و مشایخ آن دیار سپری گردید. ابن مغزلی در میان علوم و معارف اسلامی، علاقه‌ی بسیاری به حدیث داشت. وی بخش عمده‌ی زندگی خود را در شهرهای واسط و بغداد به نقل حدیث گذراند و آثاری از پیشینیان خود را روایت کرد که از آن جمله می‌توان از مناقب نام برد. از این محدث و فقیه مسلمان، رساله‌ای در حدیث به جا مانده است که به صورت خطی در کتابخانه‌ی دمشق نگهداری می‌شود.

* رحلت «شمس الدین بهبهانی» حکیم ایرانی (1248 ق)

اشاره:

شمس الدین بهبهانی از حکما و دانشمندان مشهور ایرانی در قرن سیزدهم هجری قمری، در سنین جوانی از محضر عالم برجسته‌ای چون، محقق بهبهانی بهره جست. وی فقیه‌ی عالم و عارفی زاهد بود و بیشتر ایام عمر را به تحقیق و تألیف سپری کرد. شمس الدین بهبهانی شرح مفصلی بر معالم الاصول نگاشته و رساله‌هایی نیز در زمینه‌ی حکمت و اصول دین به رشته‌ی تحریر درآورده است.

* درگذشت «سیدمحمد تقی ممتاز العلماء» عالم برجسته‌ی شیعی در هندوستان (1289 ق)

اشاره:

سیدمحمدتقی‌بن حسین دلداری، معروف به «ممتاز العلماء» از بزرگ‌ترین علمای امامیه‌ی قرن سیزدهم هجری در هند است. کتابخانه‌ی او از بزرگ‌ترین و مهم‌ترین کتابخانه‌های هند به شمار می‌رفت. از ایشان آثار ارزشمندی به جای مانده است که برخی از آن‌ها عبارتند از: ارشاد المؤمنین، حَـدِیْقَةُ الواعظین و ظَهِیرُ الشَّیْعَةِ فی احکام الشریعة. وی در 78 سالگی در شهر لکهنوی هند وفات یافت و در حسینی‌ی خویش مدفون گردید.

* فاجعه‌ی کشتار مسلمانان فلسطینی در حرم حضرت ابراهیم (ع) در شهر الخلیل (1414 ق)

اشاره:

در این روز، یک صهیونیست افراطی، نمازگزاران روزه‌دار فلسطینی را در حرم مطهر حضرت ابراهیم (ع) در شهر الخلیل واقع در کرانه‌ی غربی رود اردن به رگبار مسلسل بست و 29 تن را شهید و تعداد زیادی را مجروح کرد. این ترور که بار دیگر خصومت صهیونیست‌ها با مسلمانان را به اثبات رساند، واکنش تند جهان اسلام را به دنبال داشت به طوری که مذاکرات سازش اعراب و اسرائیل را برای مدتی به حال تعلیق درآورد. این حمله‌ی وحشیانه باعث گسترش ناآرامی در سرزمین‌های اشغالی گردید و مقابله با رژیم صهیونیستی را شدت بخشید. با توجه به این واکنش‌ها، تل آویو، فرد تروریست را دستگیر و محاکمه کرد، اما با ادعای این که او دیوانه است و جنون دارد از مجازاتش سرباز زد.

* 1 جولای در گذر تاریخ

* حمله سپاهیان فرانسه به مصر به فرماندهی ناپلئون بُنپارت (1798م)

* وقوع جنگ اول تریاک

بین چین و انگلستان (1839م)

* تشکیل «جمهوری فدرال کانادا» و روز ملی و استقلال «کانادا» (1867م)

* مرگ خانم «هاریت بیچراستو»

بانوی نویسنده مشهور آمریکائی

* آغاز نبرد خونین «سوم»

در جریان جنگ جهانی اول (1916م)

* روز استقلال کشور آفریقائی «سومالی» از استعمارگران اروپائی

* روز ملی و استقلال کشور آفریقائی «رواندا» از استعمار بلژیک (1962م)

* روز ملی و استقلال کشور آفریقائی «بروندی» از استعمار بلژیک (1962م)

* باز گرداندن حاکمیت بندر «هنگ کنگ» از استعمار انگلستان به چین (1997م)